

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“ 30 ” серпня 2024 р.

**ЛІДЕРСТВО
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	073 Менеджмент
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Project менеджмент
Освітній рівень:	бакалавр
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

к.е.н., доцент, професор кафедри
управління та адміністрування

Наталія ГАВАДЗИН

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри управління та адміністрування,
протокол № 1 від 28.08. 2024 року

к.е.н., доц., завідувач кафедри
управління та адміністрування

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30.08.2024 року

e-mail	nataliia.o.havadzyn@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	308
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/nataliya-havadzyn
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Лідерство» спрямована на комплексне вивчення лідерства в сучасному бізнес-середовищі. Вона охоплює різноманітні аспекти, починаючи з базових концепцій лідерства і закінчуючи специфічними викликами, пов'язаними з цифровою трансформацією та інтелектуальною власністю. Учасники курсу ознайомляться з типологією лідерства та стилями, що впливають на ефективність бізнесу. Особлива увага приділяється прийняттю індивідуальних і групових рішень, що є невід'ємною частиною роботи успішного лідера. У курсі також розглядаються поняття командної роботи, життєвий цикл команд та основні принципи ефективного управління людським ресурсом. Важливий акцент зроблено на лідерстві в контексті сталого розвитку, де розглядаються способи досягнення довготривалих цілей. Окрім цього, курс пропонує аналіз новітніх підходів до лідерства в умовах цифрових технологій, де учасники вивчають роль «цифрового лідера». Завершується курс дослідженням інтелектуальної власності, її захистом та управлінням, що є критично важливим для будь-якого сучасного лідера, який працює в умовах інноваційного бізнесу. Курс надає знання і навички, які дозволять майбутнім лідерам ефективно керувати командами, приймати стратегічні рішення та адаптуватися до швидко змінюваних умов ринку.

Мета та завдання дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів глибокого розуміння концепцій і підходів до лідерства, а також розвиток навичок управління командами, прийняття рішень та впровадження інновацій в умовах сучасного бізнес-середовища. Особливий акцент робиться на формуванні компетенцій, необхідних для ефективного лідерства у цифрову епоху, а також на розумінні важливості сталого розвитку та інтелектуальної власності.

Завдання навчальної дисципліни:

- Ознайомити студентів з основними теоріями лідерства та їх застосуванням у бізнесі;
- Розвинути вміння аналізувати та використовувати різні стилі лідерства відповідно до конкретних ситуацій;
- Навчити ефективного прийняттю індивідуальних і групових рішень, зокрема в умовах невизначеності;
- Пояснити важливість командної роботи, етапи життєвого циклу команди та методи управління командою;
- Розкрити роль лідера у досягненні цілей сталого розвитку;
- Сформувати навички цифрового лідерства;
- Ознайомити студентів з поняттями інтелектуальної власності;
- Забезпечити практичне розуміння викликів та можливостей, що постають перед лідерами у сучасному глобалізованому та цифровому світі.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- права і обов'язки членів суспільства, цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку менеджменту;
- природу розвитку суспільства, техніки і технологій;
- види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- форми мислення та методи аналізу/синтезу;
- як застосовувати теорію у практичних ситуаціях;
- процеси використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- про цінність та повагу різноманітності та мультикультурності;
- етичні міркування/мотиви;
- процедуру визначення перспектив розвитку організації;
- функціональні області лідера в організації та зв'язки;
- процес управління організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;
- про соціальну відповідальність;
- процедуру планування діяльності організації та управління часом;
- ефективні комунікації в процесі управління;
- проблеми організації для формування обґрунтованих рішень;
- принципи і норми права для використання їх у професійній діяльності;
- принципи психології для використання їх у професійній діяльності;
- лідерські якості та поведінкові навички.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- Розуміти свої права і обов'язки як члена суспільства;
- Усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства;
- Використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;
- Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства;
- Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;
- Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації;
- Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації;
- Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів);
- Демонструвати повагу до різноманітності та міжкультурності.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОП «Project менеджмент»).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 13 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 15 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>	<p>ПР 01 Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР 02 Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПР 03 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПР 09 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.</p> <p>ПР11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПР 14 Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команда до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПР 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p>
<p>СК3 Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p> <p>СК4 Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.</p> <p>СК5 Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.</p> <p>СК6 Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК8 Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.</p> <p>СК11 Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК 12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК13 Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності. СК14 Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності. СК15 Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2 та 3		
Семестр	4 та 6		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	22 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	20 (в годинах)	4 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Особистісна ефективність	Time-менеджмент
Корпоративна культура	Управління персоналом
Нетикет	Project менеджмент
Фінансова грамотність	Операційний менеджмент
Менеджмент	Адміністративний менеджмент
Цифровізація в управлінні та адмініструванні	Стратегія і тактика розвитку бізнесу

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. ЛІДЕРСТВО ТА ЛІДЕРИ В БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема.

Поняття та сутність лідерства та управління, головні відмінності. Портрет сучасного лідера. Права і обов'язки лідера як члена суспільства. Цінності громадянського суспільства. Сучасне бізнес-середовище. Задачі лідера. Лідерство та прийняття рішень. Теорія X та теорія Y.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год):

Роль лідера в глобальному світі та на мікрорівні. Лідерство у внутрішньому та зовнішньому середовищі організації. Щоденне лідерство. Історія лідерства. Приклади успішних компаній.

Тема 2. ТИПОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Експертне, емоційне та ситуаційне лідерство. Віртуальне лідерство. Трансформаційні та транзакційні лідери. Класифікація лідерів. Обов'язки менеджера та керівника, відмінність керівника від лідера. Психотип лідера. Типи особистостей та лідерство.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год):

Політичне лідерство. Формування лідерських якостей менеджера. Редизайн лідерства. Типи лідерства за Максом Вебером

Тема 3. ЛІДЕРСТВО ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Умови прийняття рішень: визначеність, невизначеність, ризик та конфлікт. Прийняття рішень в умовах ризику. Дерево рішень. Евристичні методи прийняття рішень. Ефект якоря, боротьба з якорями. Рамкування.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год):

Творче прийняття рішень, креативність і лідерство. Технології формування лідера у процесі професійної підготовки. Прийняття рішень в умовах конфлікту. Вирішальні правила. Метод аналізу ієрархій.

Тема 4. ПРИЙНЯТТЯ ГРУПОВИХ РІШЕНЬ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Особливості групового прийняття рішень. Втрата процесу. Проблема складу групи. Проблема участі, впливу. Властивості групи. Негативні ефекти в групі. Методики розроблення групового рішення. Метод Дельфі. Метод аналогій. Морфологічний метод. Метод «635». Метод модерацій. «Мозковий штурм» та його модифікації.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год):

Психологічні аспекти групових рішень. Ефекти групового прийняття рішень.

Тема 5. ПОНЯТТЯ КОМАНДИ, ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ЕФЕКТИВНИХ КОМАНД (4 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Підходи до визначення команди. Основи відмінності між командою та групою. Ключові характерні ознаки команди. Принципи організації командної форми робіт. Цілі та ролі в команді. Психологічні явища в команді. Різновиди команд. Фактори ефективної роботи команди. Критерії ефективної команди. Підходи до формування команди. Формування команди зі своїх та зовнішніх співробітників. Фактори ефективного досягнення цілей при формуванні команди. Приклади ефективних команд в бізнесі. Підбір та оцінка команди

Перелік основних питань на самостійне вивчення (4 год):

Розподіл ролей в команді. Дві основні ролі в команді. Принципи розподілу ролей в команді. Ролі в команді за Річардом Дафтом. Фактори, що визначають

ролі в команді. Психологічні типи. Теорія командних ролей Реймонда Белбіна. Зміна ролей. Типи команд.

Тема 6. ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ КОМАНДИ. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМАНДОЮ (4 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Психологічна сумісність в команді. Основні етапи функціонування команди. Стадії розвитку команди. Закон ефекту. Теорія очікування. Форми керівництва командою. Методи зміцнення команди. Фактор довіри у команді. Управління конфліктами. Класифікація конфліктів.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (4 год):

Варіанти поведінки у конфлікті. Переговори як інструмент вирішення конфлікту. Моніторинг ефективності команди. Стилі управління персоналом. Технології управління людськими ресурсами.

Тема 7. ЛІДЕРСТВО СТАЛОГО РОЗВИТКУ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Роль лідера у досягненні цілей сталого розвитку. Навички лідера у досягненні принципів сталого розвитку. Досягнення та розвиток суспільства. Права і свободи людини. Моральні, культурні, наукові цінності. Види та форми рухової активності. Активний відпочинок та здоровий спосіб життя. Мультикультурність.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год):

Роль освіти в підготовці майбутніх лідерів сталого розвитку? Приклад компанії, яка реалізує стратегію сталого розвитку. Аналіз місцевого суспільства у реалізації принципів сталого розвитку. Вплив особистого стилю лідерства на здатність організації досягати цілей сталого розвитку.

Тема 8. ЦИФРОВИЙ ЛІДЕР (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Сутність цифрового лідерства. Цифрова трансформація та її значення. Ключові якості цифрового лідера. Цифрові інструменти для управління та комунікації. Роль цифрового лідера у забезпеченні кібербезпеки та кібергігієни. Цифрове лідерство в умовах дистанційної роботи. Етика та відповідальність цифрового лідера. Виклики та можливості цифрового лідерства у глобалізованому світі

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год):

Цифрові інструменти, що ефективно використовуються сучасними лідерами для управління командами. Проаналізуйте, як один із відомих цифрових лідерів вплинув на розвиток своєї галузі. Які основні етичні проблеми можуть виникати перед цифровими лідерами в умовах глобальної цифровізації? Роль лідера у процесі цифрової трансформації організації.

Тема 9. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЛІДЕРА (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Сутність поняття інтелектуальна власність. Важливість розуміння поняття інтелектуальна власність для лідера. Роль лідера у створенні інтелектуальної власності. Управління інтелектуальною власністю. Ліцензування та комерціалізація інтелектуальної власності. Юридичний захист інтелектуальної власності. Виклики захисту інтелектуальної власності у цифровому середовищі. Етичні аспекти інтелектуальної власності.

Перелік основних питань на самостійне вивчення (2 год)

Дослідіть приклад успішного використання інтелектуальної власності відомим лідером бізнесу або інноваційної галузі. Як порушення прав на інтелектуальну власність може вплинути на репутацію та фінансовий стан компанії? Наведіть приклади. Створіть план управління інтелектуальною власністю для стартапу, що розробляє нові технології. Як цифрова трансформація змінила підходи до захисту інтелектуальної власності? Які нові виклики постають перед лідерами?

Зміст практичних занять

Тема 1. ЛІДЕРСТВО ТА ЛІДЕРИ В БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема.

Поняття та сутність лідерства та управління, головні відмінності. Портрет сучасного лідера. Права і обов'язки лідера як члена суспільства. Цінності громадянського суспільства. Сучасне бізнес-середовище. Задачі лідера. Лідерство та прийняття рішень. Теорія X та теорія Y. Роль лідера в глобальному світі та на мікрорівні. Лідерство у внутрішньому та зовнішньому середовищі організації. Щоденне лідерство. Історія лідерства. Приклади успішних компаній.

Тема 2. ТИПОЛОГІЯ ЛІДЕРСТВА (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Експертне, емоційне та ситуаційне лідерство. Віртуальне лідерство. Трансформаційні та транзакційні лідери. Класифікація лідерів. Обов'язки менеджера та керівника, відмінність керівника від лідера. Психотип лідера. Типи особистостей та лідерство. Політичне лідерство. Формування лідерських якостей менеджера. Редизайн лідерства. Типи лідерства за Максом Вебером.

Тема 3. ЛІДЕРСТВО ТА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Умови прийняття рішень: визначеність, невизначеність, ризик та конфлікт. Прийняття рішень в умовах ризику. Дерево рішень. Евристичні методи прийняття рішень. Ефект якоря, боротьба з якорями. Рамкування. Творче прийняття рішень, креативність і лідерство. Технології формування лідера у

процесі професійної підготовки. Прийняття рішень в умовах конфлікту. Вирішальні правила. Метод аналізу ієрархій.

Тема 4. ПРИЙНЯТТЯ ГРУПОВИХ РІШЕНЬ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Особливості групового прийняття рішень. Втрата процесу. Проблема складу групи. Проблема участі, впливу. Властивості групи. Негативні ефекти в групі. Методики розроблення групового рішення. Метод Дельфі. Метод аналогій. Морфологічний метод. Метод «635». Метод модерацій. «Мозковий штурм» та його модифікації. Психологічні аспекти групових рішень. Ефекти групового прийняття рішень.

Тема 5. ПОНЯТТЯ КОМАНДИ, ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ ЕФЕКТИВНИХ КОМАНД (4 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Підходи до визначення команди. Основні відмінності між командою та групою. Ключові характерні ознаки команди. Принципи організації командної форми робіт. Цілі та ролі в команді. Психологічні явища в команді. Різновиди команд. Фактори ефективної роботи команди. Критерії ефективної команди. Підходи до формування команди. Формування команди зі своїх та зовнішніх співробітників. Фактори ефективного досягнення цілей при формуванні команди. Приклади ефективних команд в бізнесі. Підбір та оцінка команди. Розподіл ролей в команді. Дві основні ролі в команді. Принципи розподілу ролей в команді. Ролі в команді за Річардом Дафтом. Фактори, що визначають ролі в команді. Психологічні типи. Теорія командних ролей Реймонда Белбіна. Зміна ролей. Типи команд.

Тема 6. ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ КОМАНДИ. ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМАНДОЮ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Психологічна сумісність в команді. Основні етапи функціонування команди. Стадії розвитку команди. Закон ефекту. Теорія очікування. Форми керівництва командою. Методи зміцнення команди. Фактор довіри у команді. Управління конфліктами. Класифікація конфліктів. Варіанти поведінки у конфлікті. Переговори як інструмент вирішення конфлікту. Моніторинг ефективності команди. Стили управління персоналом. Технології управління людськими ресурсами.

Тема 7. ЛІДЕРСТВО СТАЛОГО РОЗВИТКУ (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Роль лідера у досягненні цілей сталого розвитку. Навички лідера у досягненні принципів сталого розвитку. Досягнення та розвиток суспільства. Права і свободи людини. Моральні, культурні, наукові цінності. Види та форми рухової активності. Активний відпочинок та здоровий спосіб життя.

Мультикультурність. Роль освіти в підготовці майбутніх лідерів сталого розвитку? Приклад компанії, яка реалізує стратегію сталого розвитку. Аналіз місцевого суспільства у реалізації принципів сталого розвитку. Вплив особистого стилю лідерства на здатність організації досягати цілей сталого розвитку.

Тема 8. ЦИФРОВИЙ ЛІДЕР (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Сутність цифрового лідерства. Цифрова трансформація та її значення. Ключові якості цифрового лідера. Цифрові інструменти для управління та комунікації. Роль цифрового лідера у забезпеченні кібербезпеки та кібергігієни. Цифрове лідерство в умовах дистанційної роботи. Етика та відповідальність цифрового лідера. Виклики та можливості цифрового лідерства у глобалізованому світі. Цифрові інструменти, що ефективно використовуються сучасними лідерами для управління командами. Проаналізуйте, як один із відомих цифрових лідерів вплинув на розвиток своєї галузі. Які основні етичні проблеми можуть виникати перед цифровими лідерами в умовах глобальної цифровізації? Роль лідера у процесі цифрової трансформації організації.

Тема 9. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЛІДЕРА (2 год)

Перелік основних питань, які висвітлює тема

Сутність поняття інтелектуальна власність. Важливість розуміння поняття інтелектуальна власність для лідера. Роль лідера у створенні інтелектуальної власності. Управління інтелектуальною власністю. Ліцензування та комерціалізація інтелектуальної власності. Юридичний захист інтелектуальної власності. Виклики захисту інтелектуальної власності у цифровому середовищі. Етичні аспекти інтелектуальної власності. Дослідіть приклад успішного використання інтелектуальної власності відомим лідером бізнесу або інноваційної галузі. Як порушення прав на інтелектуальну власність може вплинути на репутацію та фінансовий стан компанії? Наведіть приклади. Створіть план управління інтелектуальною власністю для стартапу, що розробляє нові технології. Як цифрова трансформація змінила підходи до захисту інтелектуальної власності? Які нові виклики постають перед лідерами?

Зміст самостійної роботи здобувачів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	22	8
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	-	8
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	10	-
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	16	66

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання:

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з [“Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій».

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

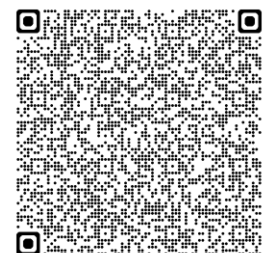

б) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни «Лідерство» студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перераховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1	Проектний менеджер https://osvita.diiia.gov.ua/courses/project-manager	Тема 2. Типологія лідерства
2	Як працювати з командою так, щоб усіх дедлайнів було дотримано? https://osvita.diiia.gov.ua/guides/why-do-we-need-deadlines	Тема 6. Життєвий цикл команди. Ефективне управління командою
3	Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2	Тема 7. Лідерство сталого розвитку
4	Цифрові медіа та маркетингові стратегії https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Illinois+DMMS101+2023_T3	Тема 8. Цифровий лідер
5	Цифрові медіа та основи маркетингу https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Illinois+DMMP101+2023_T3	Тема 8. Цифровий лідер
6	Автостопом по цифрових правах https://osvita.diiia.gov.ua/courses/hitchhiking-on-digital-rights	Тема 8. Цифровий лідер
7	Бізнес-прогрів молоді ІФ Бізнес-прогрів молоді Іф 2.0	Тема 1. Лідерство та лідери в бізнес-середовищі Тема 3. Лідерство та індивідуальне прийняття рішень Тема 4. Прийняття групових рішень

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
<p>ПР 01 Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР 02 Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p> <p>ПР 03 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПР 09 Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.</p> <p>ПР11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.</p> <p>ПР 14 Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команда до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПР 15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p>	<p>лекція розповідь -пояснення бесіда ілюстрування демонстрування спостереження комп'ютерні і мультимедійні індуктивний дедуктивний аналітичний порівняння узагальнення конкретизація творчий проблемно-пошуковий евристичний дослідницький інтерактивні методи (кейс-метод, дискусія, диспут, мозковий штурм, рольові і ділові ігри, тренінгові заняття, банк ідей, бесіда-діалог)</p>	<p>поточний контроль усний контроль тестовий контроль програмований контроль залік</p>

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали - «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

Критерії оцінювання (за необхідності, поточного та/або підсумкового контролю)

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Рубенштейн Д. Книга Бути лідером. Мудрість від тих, хто змінив правила гри. Видавництво - Лабораторія 2021 – 448 с.
2. 12 soft skills 21 століття. Коуч-книжка для натхнення і розвитку. Видавництво Моноліт Бізз. 2022 – 208с
3. МакКі Е., Бояцис Р., Гоулман Д. Емоційний інтелект лідера. Видавництво «Наш формат». 2019
4. Лідери, що змінили світ
5. Барзун М. Сила ділитися владою. Віддавати, щоб досягнути більшого. Видавництво «Наш формат» 2024.
6. Як прокачати мислення. Видавництво Моноліт Бізз. 2023. 232с
7. Тулген Б. Бути босом – легко. Видавництво «Наш формат» 2023. -176с.
8. Михалко М. 21 спосіб мислити креативно. К. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. – 219 с.
9. Петришин Л. Й. Щоденник креативізації особистості / Л. Й. Петришин. Т. : Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2013. 30 с.